

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. SZEPTEMBER 12.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 208. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerint

A garadnai parcellázás.

Kassa, szeptember 11.

Nem vagyunk finánczsenik, még csak polgármesterek sem, tehát jogunkban áll, ama bizonyos ötlettel vagy ha úgy tetszik ihletteljes gondolattal adósnak maradni, melynek reális állása Kassát a pénzügyi kátyuból kirántja. Elvégre, akik magukra vállalták a város kormányzását: a törvényhatóság és a polgármester arra valók, hogy a kétségtelenül zavaros pénzügyi helyzetet tisztára derítsék. Sőt csaknem kötelességük mindent elkövetni a mai állapot szanálása érdekében. Ez a minden sokféle lehet, lényeges azonban, hogy a multban rendszeresített gazdálkodáshoz ne hasonlítson.

Mindenekelőtt szakítani kell a kölcsönkeresés könnyű és sablonos módszerével. Annál egyszerűbb szakítani vele, mert beigazolódott, hogy egy bizonyos határon túl, már célra nem vezet.

Minek kerteljünk, Kassa elérkezett eme határhoz, több kölcsönre nem számíthat, mert a nagy bankok csak addig bőkezűek, valameddig pénzüik zavartalan visszafizetését biztosítva látják. Hogy megtagadták a félmillió kölcsönt, ez arra vall, hogy a város gazdasági helyzete szerintük nem kielégítő. Ha a város jövedelmei, költségvetése garanciát nyújtanának, kizártnak tartjuk, hogy a kölcsön megszavazásának bárminő akadálya volna.

Számoljunk tehát a helyzettel s fogadjuk el, a nagy bankok, minden elfogultságtól ment ítéletét, mely szerint Kassa ma nem hitelképes. De ha valóban úgy volna, halogatás nélkül kell összetogni, a megbillent mérték egyensúlyának helyreállítása végett.

Az erdőgazdaság, melyre legtöbbet épít a város, ma meghozza a maga normális jövedelmét, azonban semmiféle mesterséges fokozással a hozadék nem szaporítható. Az erdőjövödelem kialakulása bizonyos természeti és gazdasági törvényeken fordul meg, ezeken nem tud változtatni sem a tanács, sem senki emberfia. Marad, a másik jövedelmet hozó küllingatlan: a város földbirtoka. Itt már lehet beszélni újabb alakulás-

ról. Kassa földbirtoka nagyon kevés hasznót hajt, ráadásul a bérlők is rendetlenül fizetik a bért. Ezekről a földektől megszábadulni, jó áron, puritán tisztasággal keresztülvitt eladással, okos megoldásnak mutatkozik.

Mult esztendőben valami megható felbuzdulás fogta el a közgyűlést, amikor kimondotta a garadnai földbirtok eladását. Történeti visszapillantással esetelte egy városi bizottsági tag a garadnai földművelők sajátságos helyzetét, akik idők során kénytelenek voltak Amerikába kivándorolni, mert a község határában létfenntartásuk számára földet vásárolni nem tudtak. Amerikában a garadnai férfiak vagyont is gyűjtöttek s ma még fokozottabb mértékben jelentkezik ama vágyuk, hogy a garadnai határban fekvő Kassa városi földeket megvásárolják. A közgyűlést akkortájt átlengte a szociális érzék jó szelleme s pusztán ama indító okból, hogy a garadnaiak földéhségét csillapítsák — elvben hozzájárult a törvényhatóság a földbirtok eladásához.

Azóta jó néhány hónap telt el. A tanács a nyert megbízás alapján minő stádiumba vitte a birtokparcellázás kérdését, nem tudjuk.

Ezt a fontos gazdasági ügyetlet sajnálatos homály fedi. Sem a közgyűlés, sem a nyilvánosság nem tud róla annál többet, mint amennyi ez ügyben a közgyűlésen elhangzott.

Most azonban követeljük, hogy a közgyűlés bolygassa meg a birtokeladás ügyét.

Tessék számonkérni az eddig végzett munkát! Minő stádiumba jutott az ügy? Van-e reménység, hogy Kassa tulajdon a birtokon? Tudni akarunk a tárgyaláson felmerült módzatokról. És azt akarjuk, hogy a közgyűlés ítéljen ebben a kérdésben.

Egy szerencsés parcellázás révén jelentékeny összeg birtokába juthat a város. Nem kell kölcsönt kunyorálnia, rendezheti ügyeit a saját vagyonával, a polgárság újabb megterhelése nélkül.

Az osztály fogalma. A Kuria elvi jelentőségű döntést hozott aminap az osztály fogalmának meghatározásáról. A döntés nagy jelentőségű, mert büntető ügyekben, amikor a vád osztály ellen való izgatásról, vagy osztálygyűlöletre való izgatásról szól, igen fontos annak a megállapítása, hogy a megtámadott csoport csakugyan osztály-e, vagy csupán testület, vagy más kisebb cso-

portosulás, amelyet a törvény egyetemesen nem véd. A Kuria döntése így határozza meg az osztály fogalmát: Osztály elnevezéssel nemcsak a társadalmi téren, a vagyion, a foglalkozás, az élethivatás, képzettség és családi leszármazás alapján kialakult és egymástól megkülönböztethető társadalmi csoportokat kell pusztán érteni, hanem mindazokat is, akik közös elvek és érdekek alapján az ezeknek megvalósítása céljából egyesülnek és más célu és érdekű személycsoportoktól világosan megkülönböztethetők.

A bankkartell ostroma.

Tiltakoznak a vidéki városok.

Kassán a sor!

A vidéki városok tiltakozása megindult a fővárosi bankok kartellje ellen. Szegeden a minap határozták el, hogy a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen állást foglalnak a bankkartell ellen. Tegnap pedig Arad város közgyűlése fogadott el egyhangulag egy határozati javaslatot, mely éles szavakkal itéli el a fővárosi bankok kartelljét, mely a vidéki pénzügyi helyzetet súlyos helyzetbe sodorja. A határozati javaslatot Müller Károly országgyűlési képviselő terjesztette elő. Az indítvány főbb pontjai a következők:

1. irjon fel a törvényhatóság a kormányhoz, hogy szüntessen meg a kartell tartama alatt a kartellált pénzügyi intézetekkel minden összeköttetést;

2. az eddigi bankösszeköttetések megszüntetésével tőkéinek egy részét oly vidéki pénzügyi intézeteknél helyezze el, amelyeknek bonitásához kétség nem fér;

3. helyezze el a további betéteit a postatakarékpenztárnál s ugyanott vezesse be a visszleszámitolási üzletágot, hogy ily módon a vidéki pénzügyi intézetek olcsó pénzforráshoz jutván, annak áldásaiban a mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet részesíthessék.

Arad város közgyűlése elhatározta, hogy megkeresi az összes vidéki törvényhatóságokat, hasonló szellemű demonstráció érdekében. Az aradi határozat megérkezik Kassa törvényhatóságához is. Majd meglátjuk, hogy a városi közgyűlés minő véleménnyel lesz a bankkartellről. Remélhető, hogy ez az átirat nem jut a hozzá hasonló, törvényhatósági mozgalmak sorsára, tudniillik, nem tér fölötte egyszerűen napirendre

FIGYELEM!

Aki elzalogosított ékszerét, arany- és ezüstneműjét kiváltani nem képes, annak zálogcéduláját legmagasabb áron megveszi!

HEILMANN HENRIK

órák és aranyműves

Kassa, Kossuth L.-u. 9.

Régiségek a legmagasabb áron vásároltatnak.

a közgyűlés. Már csak azért sem, mert a polgármester állítása szerint, a bankkارتell okozta, hogy a város nem tudja megszerezni a szükséges kölcsönt. Nos, itt az alkalom, hogy Kassa csatlakozzék ama városokhoz, melyek átlátták a bankkارتellben rejlő közgazdasági veszedelmet.

Kassa félmillió pöre.

A birói szakértők felesketése.

Birói szemle — 60 napi határidőre.

Kassa város ellen, a csatornázási munkálatokból kifolyólag, a vállalkozó Fried és Adorján budapesti cég félmillió koronát meghaladó összeg erejéig pört indított.

A kassai kir. törvényszék előtt, Hódy Sándor dr. törvényszéki bíró elnöklete alatt ma történt meg a birói szemle bevezetése.

A várost, mint alperest dr. Blánár Béla bizottsági tag, tb. főügyész képviselte, míg a felperes képviseletében dr. Halmos Károly ügyvéd, bizottsági tag jelent meg a törvényszék előtt. Ugy a felperes, mint az alperes a birói szemlére vonatkozóan előterjesztette az írásba foglalt kérdőpontokat, mely után a bíróság megeskette a birói szemle szakértőit; és pedig Zsák Hugó nyug. miniszteri tanácsost, Pfeifer Ignác műegyetemi magántanárt és Jankó Miklós kassai kulturmérnökségi főmérnököt.

A szakértők, a bíróságtól véleményük elkészítésére 60 napi határidőt kértek.

A birói szemle mai bevezetése komoly előjátéka a várható nagy és költséges pörnek, melynek kimenetele elé érhető várakozással néz a város közönsége.

Az ujoncok behívása.

Mikor kell berukkolni?

A jobb nevű poétákról tudott dolog, hogy többet törődnek a költői hangulattal, mint a történeti hűséggel. Gyakran megtörténik, hogy a költői munka tartalma s a valóság adatai között nagy az ellentét, ámde ez rendszerint nem a poéma rovására megy, ami utóvégre nem is olyan rossz dolog. A nép is elég jó költőnek bizonyult, egyik-másik népdal alá akárhányszor Titán Laci örömmel bigyesztené oda a nevét s a legjobb népdallal is megeskik, hogy történetileg nem elég hű. Így ki ne ismerné azt a népszerű magyar nótát, amely úgy kezdődik, hogy: Október elsején be kell rukkolni. . .

Holott a valóság az, hogy október elsején nem kell berukkolni, legfeljebb az önkéntes uraknak, akik kevésbé a nép gyermekei. Ez utóbbiaknak, akikre első sorban vonatkozik a határozott dátummal kezdődő népdal, nem elsején, hanem részint 3-án s részint 5-én kell a közkedvetlen mundért magukra öltetniük. Sajnos a reglama nem igazodik a népdal után, a nép sem hajlandó a reglama kedvéért a népdalon változtatni s így lassanként hallgatag megegyezés jött

létre, melynek értelmében a nóta szövegén nem esik csorba s senkinek sem jut eszébe többé megútdóni azon, hogy a császár katonája október 3-án, esetleg ötödikén zendíti rá, hogy: Október elsején be kell rukkolni. . . mert azt sem kell tudniillik feledni, hogy a sulypont a berukkoláson nyugszik.

Ezen az állásponton van a városi ügyosztály is, amely tegnap kezdte meg az ideai bevonulásra szóló behívókat kézbesíteni. Tegnap a gyalogsághoz, vadászokhoz, utászokhoz és szekerészekhez tartozó ujoncok behívóit küldték szét. Ezeknek a behívó szerint október 3-án kell csapataiknál jelentkezniük. Az önkéntesek, mint eddig, az idén is, már október elsején kezdik meg a katonai szolgálatot.

Jelentés a szini évadról.

A társulat tagjai.

A Napló tegnapi száma Bartha István, a kassai társulat igazgató helyettese tollából közölt cikkben már jelentette volt, hogy az ideai téli szini évad október hó 1-én kezdődik. Komjáthy János színigazgató, megnyitó előadásul, dr. Serédi Jenő *Rombadölt oltár* című 3 felvonásos színművét tűzte ki. Ma, már megjelent az előleges színházi jelentés és béreltírdetés. Az igazgató ezuttal, előleges jelentésében mellőzi a szokásos programnyilatkozatot, valószínűleg ama felfogásból kiindulva, hogy művészi elveit már ismeri a kassai közönség.

Az igazgató jelentése szerint a társulat elsőrangú tagjai a következők: N. Bodroghy Lina anyaszínésznő, Vágóné, Berzsenyi Margit komika, Komjáthy Teréz hősnő, Sz. Rosos Gizella társalgási színésznő, Várady Margit énekesnő, Fáy Flóra hősnő, Mezey Margit énekesnő (uj), R. Nagy Aranka énekesnő, Étsy Emilia szende, naiva; Lugosi Irén énekesnő (uj) és ezenkívül tizenhárom kardalosnő. — Komjáthy János jellem és hosszínész, Bartha István drámai apa és jellemszínész, Faragó Ödön és Doktor János jellemkomikusok, Magyar Lajos és Ujváry Lajos (uj) énekes komikusok, Pápai Lajos és Barics Gyula (uj) baritonisták, Burányi Ferenc és Miskey József tenoristák, Szomoró Miklós bonvivant, dr. Rácz Ede és Bársony Aladár (uj) szerelmes színészek, Serfőzy György apa és énekes s ezenkívül 12 kardalos. Karmester Simándi József.

Bérletek 180 előadásra: Családi páholy 1512 korona, földszinti vagy I. emeleti páholy 1260 K, II. emeleti páholy 882 K, zsölye I—II. sor 398 K, zsölye III—VI. sor vagy erkély I. sor 302 K 40 fillér, zsölye VII—XIII. sor vagy erkély II—III. sor 252 korona.

A páros vagy páratlan bérlet ezen összeg fele. A bérlet hat részletben havonta előre fizetendő. A múlt évi bérlet előjogát folyó hó 25-éig fentartja az igazgatóság.

HIREK.

Tolstoj.

Öreg ember, aki olyan, mint a gyermek. Világfelfogása van és hite, kitalált magának egy játékot, és most már ebbe képzelet, ebben testesíti meg az életet, a világot. Kastélyában újból fölépítette magának a földet, az államokat, a városokat, az embereket. És összerakta magának újból az emberek lelkét. Oly primitív ez a lélek: vonakodva enged a test kísértéseinek és túri, hogy az egyszerűen táplálkozzék, szeretkezze, ruházkodjék. Primitív ez a lélek: megtölti az öskereszténység hitével.

Epikus. Egyike volt a legnagyobb epikusoknak. Mert most már nem az. Régen Proteuszként vette föl ezer ember lelkét, mint a hogy mások új köntösbe bujnak. Milyen élesen látók és milyen hidegek ezek az oroszok, ha akarják. És micsoda mikrozkopiummal dolgoznak, amikor oldalakat írnak olyan érzelmekről, amelyek nekünk egészen természetesek. De minden csodálatos. Minden érthetetlen. Az orosz epikus megéri az érthetlent, fölfedezi a legtökésabb lelki rugókat és leír, szenvedély és tendencia nélkül. Mindent megért. Költő.

Fanatikus. Amit évezredek alatt ujat töprengett ki az emberiség: az semmi. Amit kiküzdött, felépített, irt és játszott: az mind semmi. Amit Tolstoj Leó, a nagy regényíró csodálatos alkotott: az mind semmi. Tűzbe vele. El kell pusztulnia. Csak az érdemi meg a mennyországot, aki önmagán győzedelmeskedik. És lemond a hívságok hívságáról. Fanatikus.

Proféta. A világ hatalmasait üldözi: halálukat hirdeti. Öreg, szakállas proféta, olyan mint a bibliai proféta. Es ha a világ hatalmasai nem volnának, kik üldöznék az igazságot? A csodák korszaka ez és a csodák birodalma Oroszország: jégmezők dermednek, bitófák emelkednek, halálraitétek hörögnek, foglyok fulladoznak: de a proféta tovább hirdeti az ő igazságát. Az igazság feltartóztatlan. Tolstoj proféta.

Tolstojnak most kellene meghalnia. Ma, a nyolcvanadik születésnapján, amikor feléje zeng a fél világ üdvözléte, amikor feléje ugat ellenségeinek tömege. Ma kellene meghalnia. Amikor nagynak érezheti magát, nagynak az ő alázatosságában. Mert jaj neki akkor, ha még egyszer, utoljára egy világos perce lesz. Amikor meg fogja érezni, hogy mi volt értékes egy Tolstoj nevű orosz író életművében. Abban a percben az öreg gyermekké lett ember nagyon boldogtalan lesz.

— Évnyitás a kassai jogakadémián. A kassai kir. jogakadémia 1908. évi szeptember hó 15-én tanévnyitató ünnepélyt tart a következő sorrenddel: 1. „Veni Sancte“ a jogakadémiai (premontrei) templomban délelőtt 9 órakor. 2. Gyűlékezés délelőtt 10 órakor a jogakadémiai díszteremben s dr. Kérészy Zoltán kir. jogakadémiai igazgatónak tanévnyitató beszéde. 3. Dr. Eöttevényi Nagy Olivér kir. jogakadémiai tanárnak „A hágai két békekonzferencia“ című felolvasása.

— Közigazgatási ülések. Kassa város közigazgatási bizottsága szeptember hó 14-én, délután Szalay László főispán elnöklete alatt ülést tart. Ugyanaznap délelőttjén a vármegyei közigazgatási bizottság is ülést tart.

— Kutatás közben után. A líptómegegyei Csorba falu környékén köszértegekre akadtak és egy társaság teljes erővel hozzáfogott a furáshoz a közben felkutatása végett. A köszértege minden valószínűség szerint átnyulik Szepes megyébe is és Felső-, valamint Alsószépfalván bizonyára nem végeznének hiába való munkát, ha ott is hozzáfognának a kutatáshoz.

— Amerika sem Eldorádó többé. Példa erre Herman Károly felsőszépfalvi lakos esete, aki annyit sem tudott Amerikában megtakarítani, hogy visszatérhessen hazájába. A csalogató Eldorádóban legnagyobb szorgalma és igyekezete dacára sem tudta a szükséges utiköltséget megteremteni, úgy hogy hazulról küldték neki a kölcsönpénzt hajójegye megváltásához. Az önértetes embert mód fölött elkeserítette ez a dolog. A szegényérzet különösen akkor vett erőt rajta, mikor szülőfaluja elé ért. A szerencsétlen a vigfalvi határon a réten egy szénatartóban felakasztotta magát. Az Amerikából hozott zsinóron vagy két hétig rothadt a remé-

nyeiben csaldott honfitársunk, mignem a véletlenül odateleplülő csendőrök ráakadtak hullájára. Okuljon az ő esetén az Amerikába készülő, akit ott ma már nem arany hegyek, hanem szenvedés és nyomorúság fogadnak.

— Vasutasok országos hitelbankja. A vasutasok szövetsége kezdeményezésére és erkölcsi támogatásával mozgalom indult meg egy vasutas hitelbank alapítására, amely e nagy társadalmi osztály szociális törekvéseit és különleges élethivatásának megfelelő hitel igényeinek kielégítését tűzte ki céljává. Az alapítás tervezetét a minap küldték szét. A Vasutasok országos hitelbankja 500.000 korona alaptőkével alakul, mely 50 koronás részvényekre oszlik föl. A részvények névértéke és a befizetési módozatok úgy vannak megállapítva, hogy a leghatékonyabb javadalmazásu vasutas is hozzájárulhasson az intézet megalapításához.

— Éjjeli kirándulás a Tátrába. Az Abauj-Kassai Turista-Egylet szombaton, 12-én éjjel egy tátrai kirándulást rendez a Tengersizemcsucsra holdvilág mellett. Indulás szombaton délután a 4 órai személyvonattal, Csorbára érkezés este 8 órakor. Felmenetel a Csorbai tóhoz, és a poprádi tó érintésével a Békás tavak mellett holdvilágnál a Tengersizemcsucs (2555 m.) megmásítása. Felérkezés éjjeli 2 órakor. Pihenés, tea. A napfelkeltenek megszemlélése után, vasárnap leereszkedés a poprádi tóhoz, hol 5 órai alvás. Vasárnap délután a vadregényes hincókai tavak megszemlélése, innen öt órakor vissza gyaloglás Csorbára, honnan az esti személyvonattal 12 órakor Kassára érkezés. Úti költség 7 korona. Elemet kiki magával hoz. Ezen kirándulást különös szépségénél fogva igen ajánljuk tagjaink figyelmébe, mindazonáltal a partiban csak edzett, gyakorlott és előre jelentkező turisták vehetnek részt. Jelentkezni kell a vezető Simkó Gusztáv ügyvivő alelnöknél. Eddig szól a jelentés. De mi lesz, ha a holdvilág konokul elrejtőzik a felhők mögé?!

— Öngyilkos mészároslegény. Farkas Miklós nyiregyházi illetőségű mészároslegény beleszeretett Lőcsén Várad Erzsébet szobaleányba. Feleségül akarta venni, de ezt a szülei ellenezték. A leány erre elhidegült tőle s bárhogya is erőszakolta a fiú, most már hiúságból sem akart hozzá menni. Takácselkeseredésében öngyilkosságra szánta és Braun Lajos korezmájában Lőcsén e hó 7-én föbe lőtte magát. Nyomban meghalt.

— Nagypapa és unoka szerencsétlensége. Nyitráról írják: Jánosgyarmat barszegyi községben Grosz Péter 60 éves földmives 15 éves unokájával, Grosz Hieronimusszal a mezőre ment szántani. Közben nagy vihar keletkezett és a villám Grosz Pétert unokájával együtt agyonütötte.

— Az aradi vesztőhely megvásárlása. Az aradi vesztőhely kérdése ismét aktuálissá lett. Arad város pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén felújította Arad és az egész ország közönségének ama régi óhaját, hogy azt a földet, ahol a vértanuk emlékoszlópa áll s a melyben a vértanuk közül is többen pihennek, a város szerezzze meg a hazafias kegyelet céljaira. A pénzügyi bizottság elhatározta, hogy javasolni fogja a város legközelebbi közgyűlésén a vesztőhelynek minél hamarabb történő megváltását. Ezzel az akcióval egy időben Barabás Béla képviselőnek már évek előtt megindított mozgalma is kedvező stádiumba jutott. Barabás a kormány hozzájárulását akarja kieszközölni a hazafias célra s azzal szeretné megváltani a vesztőhelyet, mely most egy nyugalmazott közhadseregbeli törzstiszt örököseinek képezi a tulajdonát.

— A reformátusok és a pápa. Gálzecséről jelentik, hogy a felsőzempléni református egyházmegye ma Hardicsán közgyűlést tartott, amelyen elfogadták Dókus Ernő egyházmegyei gondnok indítványát, a mely szerint a Ne temere kezdetű pápai bulla ellen a Jus-placeti alkalmazása és a klerikálizmus terjedésének megállítására iránt felettes hatóságok útján fölirattal fordulnak a kormányhoz.

— A Kassai Atletikai Club közgyűlése. A KAC. tegnap délután gróf Zichy Károly elnöklete alatt rövid közgyűlést tartott, amelyen az új alapszabályokat a miniszteri leirat értelmében módosították. A club hétfőn délután fél 6 órakor a város háza nagytermében újabb közgyűlést tart, amelyen az elnökséget és az új választmányt fogják megalakítani, valamint a költségelirányzatot letárgyalni.

— A tátrai villamos vasutak e hó 10 ére tervezett műtanrendőri bejárása ismét némi halasztást szenved, mert odafönn, Tátrafüred alatt a pályatesten még valamelyes igazításokat és erősítéseket kell végezni. Koromzay Frigyes, a vasuti és hajózási főfelügyelőség kiküldött biztosa e hó 9-én, szerdán Poprádra érkezett és a vasut felépítményét, a kifogástalan és teljesen üzemképes kocsikat átvette. A vasut megnyitása szeptember 20—25-ike között lesz.

— Rendőri hírek. Szedlák András bárcái illetőségű egyén és Novák Anna nap-számosnő az utcáról részegszállító kocsin vitettek be. — Csavargás miatt előállított Szabol Józsefné. — A Kinizsi-utca 13. sz. ház pincéjében ez éjjel 10 órakor Hrubej Julianna helynéküli cseléd találtatott, ki az ablakon át mászott be, a zajra a lakók felriadtak s letartóztatták. — A városi fogházban 7 férfi, 6 nő, összesen 13 egyén van elzárva.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

TÁVIRAT — TELEFON.

A külügyminiszter a királynál.

Budapest, szept. 11.

Aehrenthal báró külügyminiszter tegnap a közös minisztertanács után fél óráig tartó kihallgatáson volt a királynál. A külügyminiszter ma délután 5 órakor visszautazik Bécsbe.

Eskütétel.

Budapest, szept. 11.

A várpalotában ma délelőtt 11 órakor tették le a titkos tanácsosi esküt a király kezébe báró Rauch Pál horvát bán, Bernáth Géza a Kuria másodelnöke és gróf Festetich Pál. Az eskütételnél Wekerle Sándor miniszterelnök és Vértessy Géza miniszteri tanácsos segítettek.

Kossuth állapota.

Budapest, szept. 11.

Kossuth Ferenc állapota egyre javul, úgy, hogy e hét végén már lakását is elhagyhatja. Ma látogatást tettek nála Wekerle Sándor miniszterelnök, Schönaich hadügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter és gróf Apponyi Albert.

Válság az OMGE-ben.

Budapest, szept. 11.

Gróf Dessewffy Aurél, a főrendiház elnöke, aki egyuttal elnöke volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, erről az elnökségről most lemondott. A lemondás oka arra vezethető vissza, hogy Dessewffy gróf döntötte el gróf Zselénszki Róbertnek a tőzsdereform tárgyában benyújtott indítványának a sorsát. Dessewffyt sokáig kérlelték, hogy lemondását vonja vissza, de ő hajthatatlan maradt és így az igazgató-választmány már el is fogadta a lemondást.

A kuriai elnök temetése.

Rózsahegy, szept. 11.

Oberschall Adolfnak, a Kuria elhunyt elnökének temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz Rózsaheygen.

Vizsgálat egy ipartestületben.

Sátoraljaiújhely, szept. 10.

A sátoraljaiújhelyi ipartestület ellen több följelentés folytán a miniszterium vizsgálót rendelt el. A vizsgálatot Török miniszteri titkár és Füzesséry számvizsgáló fogantatosították, akik jelentésükben arról adnak számot, hogy többrendbeli súlyos szabálytalanságnak jöttek a nyomára.

Vitriolmerénylet.

Budapest, szept. 11.

Az Andrassy-ut egyik házának kapujából tegnap este Róth Gizella fodrásznő előugrott és Szántó Lipót bórkereskedősegédet vitriollal leöntötte.

A homoszexuális jogász.

Budapest, szept. 11.

A budapesti rendőrségen ma megjelent egy berlini rendőrtisztviselő, aki előadta, hogy Berlinben nemrég megfojtva és kirabolva találtak egy Gelb nevű sajtkereskedőt. A jelek arra vallanak, hogy a bűntényt Kragujevic Spáló követte el. Nyomban kihallgatták az esetre nézve az ügyészség fogházában letartóztatott jogászt, aki azonban mindent tagad.

Falk Miksa temetése.

Budapest, szept. 11.

Az elhunyt Falk Miksa temetésére készül most Budapest minden politikai és társadalmi testülete. A temetést országos jellegűvé akarják emelni. A temetésen előreláthatólag a király is meg fog jelenni, ha egészsége megengedi, képviseltetéséről pedig minden bizonnyal gondoskodni fog. A főváros diszsihelyet adományozott a nagy halott számára. A temetés holnap délután lesz.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán** 40 év óta fennálló**férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat**

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentul összes áruimat

szigoruan betartott szabott árakmellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

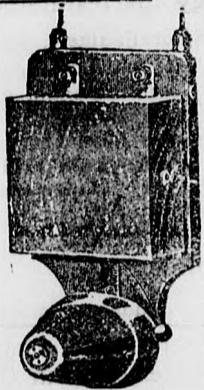
Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.**BALLA MIHALY**
mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372.

Kassa, fő-utca 51. sz.

Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

LELKIISMERETES MUNKA.

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Versenytagyalási hirdetemény.A m. kir. földmívelésügyi Minister Ur rendeletére a **kassai magy. kir. vízmester-iskola** növendékei **élelmezésének ellátására****1908. évi október hó 5-én déli 12 órakor**a kassai magy. kir. vízmester-iskola épületében (**Bethlen-körút és Sándor-utca sarkán**) nyilvános zárt írásbeli versenytagyalás fog tartatni.

A versenytagyaláson ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előirt minta használatával kell kiállítani, a fent jelzett nap **d. e. 11 és 1/2 órájáig** nyújtandók be az iskola igazgatóságánál.

Kassán, 1908. évi szeptember hó 10-én.

A kassai m. kir. vízmester-iskola
igazgatósága.

Murányi József.

Abauj-Torna vármegye alispánja.

8109, 8995, 8996, 9106.
a. i. sz. 1908.**Egységes versenytagyalási hirdetemény.**

Az Almás—jablonczai törvh. uton a 6, 8, 9, 11, 13 és a 4—5 km. szakaszán levő átereszeknek újból építése, a Szikszó—vendégi uton levő 5, 7, 28, 44, 53 és 56 továbbá a Kassa—s-a-ujhelyi uton 28—29 és 30—31 km. közt levő műtagyak, végre a Kázmárk—baktai törvh. uton a 9, 17, 18, 19 sz. átereszek újból építését engedélyeztem.

A fent említett munka végrehajtásának biztosítására az 1908. évi szeptember hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára saját hivatalos helyiségemben tűzöm ki a zárt ajánlati versenytagyalást.

Ajánlat minden utvonalon építendő műtagyakra külön-külön teendő.

A versenyezni óhajtókat felhivom, hogy zárt ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt a kitűzött időre anynyival inkább adják be, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem veszem.

Az ajánlathoz az ajánlati költségvetés végösszegének megfelelő 5% bántalpenz letételét igazoló adóhivatali nyugta csatolandó. A műszaki művelet és részletes feltételek a kassai m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, hol az ajánlati költségvetés is megszerezhető, illetőleg megrendelhető.

Kassán, 1908. szeptember 8-án.

Ferdinándy Gyula
főjegyző,
mint az alispán törvény-
szerinti helyettese.**Szatócsok**mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.****LUBLÓ-FÜRDŐ**

kiterjedt fenyves erdők között.

Szénsavas vasas (pezsgő) és moór-fürdők. Vasas források, főltte dusak szén-savban. Ivó-, fürdő- és területi gyógymód. Kényelmes, modern lakások. Allandó fürdőorvos: Dr. Platzner Sándor (Kassa, Szepsi-ut 3. szám), a ki szóbeli felvilágosítással szivesen szolgál. A házli kezelésbe vett vendéglő illetve konyha **Weber Rudolf** vezetése alatt áll, aki szakmájában sok éven át a külföld és Budapest elsőrangú szállodáiban működött.

Finom konyha. Figyelmes kiszolgálás. Penziórendszer.

Posta- és távirda állomás. Vasuti állomás: Lubotin-Lublófürdő (Kassa-Oderbergi vasut) és Podolin (Poprádvölgyi vasut).

Fürdőidény június elejétől szeptember közepéig. — Elő és utóidényben tetemes árkedvezmények.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
az uradalmi fürdőgondnokság,
Lublófürdőn. (Szepcsmegeye.)

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.